

Hyväksymisvaiheen vastineraportti

Kaavaselostuksen liite 3
13.06.2025

Sastamalan kaupunki
Vammalan rautatieaseman pohjoispuolen rautatiealueen
asemakaavan muutos

Ehdotusvaiheen nähtävillä olon aikana 27.11.2024 – 3.1.2025 saapuneet muistutukset ja lausunnot sekä kaavoittajan vastineet näihin.

Pirkanmaan ELY-keskukselle, Pirkanmaan maakuntamuseolle ja Väylävirastolle myönnettiin lisääaikaa lausuntojen jättämiseen.

1. Caruna Oy 20.11.2024
2. Pirkanmaan maakuntamuseo 9.1.2025
3. Pirkanmaan ELY-keskus 24.01.2025
4. Väylävirasto 30.1.2025

Lausunnot ja mielipiteet:

1. Caruna Oy

Kaava-alueella sijaitsee Caruna Oy:n sähkönjakeluverkkoa liitteen 1 mukaisesti. 20 kV:n kaapelit on esitetty sinisellä ja 0,4 kV:n kaapelit vihreällä värillä.

Kaavamuutoksella ei ole vaikutusta sähkönkäyttöön alueella. Mahdolliset katurakentamisen edellyttämät Carunan johtojen siirrot tulee suunnitella yhteistyössä Carunan kanssa.

Tarvittavat Carunan sähköverkon komponenttien siirrot toteuttaa Caruna ja siirtokustannuksista vastaa siirron tilaaja. Johtojen, muuntamoiden ja muiden komponenttien siirtojen edellytys on, että niille järjestyy uudet pysyvät sijainnit.

Carunalla ei ole muuta huomautettavaa ko. asemakaavaehdotuksesta.

Pyydämme saada tiedoksi, kun kaava on vahvistettu.

Kaavanlaatijan vastine:

- Merkitään tiedoksi ja ilmoitetaan osalliselle, kun kaavasta on tehty mahdollinen hyväksymispäätös.
-

2. Pirkanmaan maakuntamuseo

Edellisessä lausunnossaan maakuntamuseo totesi, että rautatieasema-alueen uudistusten edistäminen pienialaisina kaavamuutoksina tekee hankekokonaisuuden hahmottamisesta haasteellista. Samoin esitettiin, että kaavaselostuksessa tuodaan selkeästi ilmi, miten käsillä oleva kaavamuutos liittyy rautatieasema- ja rata-alueen hankekokonaisuuteen ja muihin alueella vireillä ja voimassa oleviin asemakaavoihin.

Kaavaselostukseen onkin avattu suunnittelukokonaisuutta ja kaavan liiteaineistoon on sisällytetty liikennepaikan suunnitelmaluonnos.

Pirkanmaan maakuntamuseo toteaa, että koska kevyen liikenteen väylän alikulkuun liittyvät rakenteet sijoittuvat RKY-alueelle ja suojeltavan lastauslaiturin välittömään läheisyyteen, niiden kaupunkikuvallista laatua ja sopeutumista ympäristöönsä on tarpeen ohjata kaavassa esimerkiksi yleismääräyksellä. *Kappaleessa 5.4.5. Vaikutukset kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön* tulee mainita, että kaavan toteuttaminen merkitsee lastauslaiturin kapeamman osuuden purkamista.

Arkeologisen kulttuuriperinnön osalta maakuntamuseo toteaa, että suunnittelualueen laajennusosasta ei tunneta kiinteitä muinaisjäännöksiä eikä muita kulttuuriperintökohteita. Alue on pinta-alaltaan hyvin pieni, ja myös sen arkeologista potentiaalia voidaan pitää vähäisenä. Maakuntamuseo ei edellytä alueen arkeologista inventointia. Jos kaavaprosessin yhteydessä tulee kuitenkin tietoa tai havaintoja mahdollisista arkeologisista kohteista, tulee niistä olla viipymättä yhteydessä maakuntamuseoon.

Täydennetty kaavaehdotus ja -selostus tulee toimittaa Pirkanmaan maakuntamuseoon nähtäväksi ennen kaavan hyväksymiskäsittelyä.

Kaavanlaatijan vastine:

- Lisää asemanalueen suunnittelukontekstia selventämään täydennettiin selostuksen kohtaa 3.2.7. *Muut aluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja ohjelmat* maininnalla vireillä olevasta Asemanseudun asemakaavamuutoksesta (A_007). Kaavan tavoitteena on ajantasaistaa aseman etelänpuoleisen alueen asemakaava vastaamaan rakennuskannan suojelutavoitteita ja säilyttää keskustakuva rikkaana sekä ajallisesti moninaisena osana rautatieaseman valtakunnallisesti arvokasta kulttuuriympäristöä.
Kaava tuli vireille vuonna 2016 ja jonka toinen luonnos on ollut nähtävillä vuonna 2019. Asemanseudun asemakaavamuutoksessa tarkastellaan kokonaisvaltaisemmin alueen suojelukysymyksiä ja uuden rakentamisen suhdetta kulttuuriympäristössä. Alueen kaavoitustyö keskeytyi mm. Väyläviraston aseman alueen kehittämissuunnitelman takia, mutta kaavaa jatketaan näiden suunnitelmien edistyttyä.
- Yleismääräyksiin lisätään rakentamista ohjaava määräys: *"Suunnitteluratkaisujen ja ympäristön hoitotoimenpiteiden tulee olla sovitettuja Sastamalan aseman valtakunnallisesti arvokkaaseen rakennettuun kulttuuriympäristöön ja maisemaan. Ratkaisut tulee toteuttaa laadukkaasti ja niin, että rakennetun kulttuuriympäristön maisemallista, -historiallista ja rakennustaiteellista luonnetta ei heikennetä. Museoviranomaiselle varataan mahdollisuus lausua mielipiteensä alueen merkittävistä maankäyttöhankkeista."*
- Kappaleeseen 5.4.5. *Kaupunkikuva, maisema, kulttuuriperintö ja rakennettu ympäristö* lisätään kohta purettavasta lastauslaiturin osasta ja täsmennetään vaikutustenarviointia muuttuvasta kaupunkikuvasta.

3. Pirkanmaan ELY-keskus

Suunnittelualue sijaitsee Vammalan keskustan maakunnallisesti arvokkaalla rakennetun kulttuuriympäristön alueelle ja osittain Tyrvään rautatieaseman valtakunnallisesti arvokkaalla rakennetun kulttuuriympäristön (RKY) alueella. Näin ollen kaavamuutos kuuluu ELY-keskuksen MRL 18.2 § mukaisen valvontatehtävän piiriin.

Suunnittelussa tulee huomioida ja soveltuvin merkinnoin osoittaa kaavakartalle arvot. Tämä tarkoittaa esimerkiksi suunnittelualueen arvoalueille sijoittumisen huomioimista yleismääräyksiin sekä tarkentavien määräysten antamista uusien rakenteiden soveltuvuudesta ympäristöönsä. Suunnitelma ei saa heikentää alueen valtakunnallisia tai maakunnallisia arvoja. RKY-alueiden kaavoitukseen on olemassa ympäristöministeriön ohje:

https://www.rky.fi/read/asp/r_RKY_kaavoituksessa_ja_lupamenettelyssa.pdf

ELY-keskus pyytää täydentämään kaavaehdotuksen aineistoja näiltä osin.

Kaavanlaatijan vastine:

- Kaavakarttaa ja -selostusta tarkennetaan aluetta koskevalla yleismääräyksellä, jolla ohjataan alueen ja alikulun toteuttamista arvokkaassa kulttuuriympäristössä seuraavanlaisesti: *"Suunnitteluratkaisujen ja ympäristön hoitotoimenpiteiden tulee olla sovitettuja Sastamalan aseman valtakunnallisesti arvokkaaseen rakennettuun kulttuuriympäristöön ja maisemaan. Ratkaisut tulee toteuttaa laadukkaasti ja niin, että rakennetun kulttuuriympäristön maisemallista, -historiallista ja rakennustaiteellista luonnetta ei heikennetä. Museoviranomaiselle varataan mahdollisuus lausua mielipiteensä alueen merkittävistä maankäyttöhankkeista."*

4. Väylävirasto

Rautatiealueen raja

Väylävirasto pyytää varmistamaan, että suunnitelmassa esitetty rautatiealueen (LR) raja on kaavassa esitetyn eritasoristeyskohdan etelä- ja pohjoispuolella riittävä. Lähtökohtaisesti **rautatiealueen** tulisi olla sen laajuinen, että siihen mahtuu kaikki radan rakenteet. Lisätietoa asiasta ja tarvittavista rautatiealueen aluerajauksista saa tämän lausunnon liitteenä olevasta päivitetystä suunnitelmakartan luonnoksesta. Suunnittelualueen länsipuolella Veturintallinkadun kulmassa liitteen alustavassa suunnitelmassa on esitetty lisäksi **muutoksia nykyiseen rautatiealueeseen**.

Uusi huoltotie välilaiturille

Päivitetystä suunnitelmakartassa on esitetty uusi huoltotie (H1), joka kulkisi kaavaehdotuksessa esitetyn katualueen ja välilaiturin välillä. Uusi esitetty huoltotie tulee huomioida kaavassa ajoyhteysmerkinnällä siltä osin, kuin se sijoittuu kaavassa rautatiealueen (LR) ulkopuoliselle alueelle.

Väylävirastolla ei ole muuta huomautettavaa kaavahankkeesta. Maanteiden osalta lausunnon antaa toimivaltainen ELY-keskus.

Kaavanlaatijan vastine:

- Kaava-alueen rajoja on tarkastettu ja laajennettu liitteenä olleen suunnitelmakartan luonnoksen mukaisesti alueen länsipuolella. Huoltoyhteys on huomioitu kaavakartalla.
- Lausunnon liitteenä olevassa Vammalan liikennepaikan ratasuunnitelmassa esitetään muutosta nykyisen rautatiealueen rajautumiseen suunnittelualueen länsipuolella, Veturitallinkadulla, jossa suunnitelmissa esitetään uutta liittymää. Kaavoitus huomauttaa, että tämän kyseisen laajennusosan välittömässä läheisyydessä kulkee kaukolämmön putkia, joita ei kuitenkaan merkitä kaavakartan liikennealueille.
- Kaava-alueen laajentamisesta tiedotettiin ja keskusteltiin yhdessä yksityisen naapurikiinteistön 790-6-26-1 omistajan kanssa *naapurikuulemistilaisuudessa*. Kyseisen kiinteistön omistaja käyttää kaavoitusalueen länsipäätyyn jäävää liittymää yrityksensä liikennöinnissä ja tämä yhteystarve tulisi huomioida alueen liikennesuunnittelussa myös jatkossa. Kaavamuutoksen alueenrajauksen muuttamisen perustelut ja ratkaisu olivat näin ollen naapurille kelpaavia, kunhan tämä yhteystarve huomioidaan jatkosuunnittelussa.

Kaavoitusarkkitehti,
Jasmin Broman
Sastamalan kaupunki
Yhdyskuntasuunnittelu